

FIȘA DISCIPLINEI

Spațiul pontic în geopolitica europeană (II)

1. Date despre program

1.1 Instituția de învățământ superior	UNIVERSITATEA „DUNĂREA DE JOS” DIN GALAȚI
1.2 Facultatea	TRANSFRONTALIERĂ
1.3 Departamentul	de Științe socio-umane
1.4 Domeniul de studii	Istorie
1.5 Ciclul de studii	Masterat
1.6 Programul de studii/Calificarea	Geopolitică și interferențe sociale și culturale est-europene (interdisciplinar cu domeniile Filosofie și Sociologie)

2. Date despre disciplină

2.1 Denumirea disciplinei	Spațiul pontic în geopolitica europeană (II)						
2.2 Titularul activităților de curs	Lect. univ. dr. Cristian CONSTANTIN						
2.3 Titularul activităților de seminar	Lect. univ. dr. Cristian CONSTANTIN						
2.4 Anul de studiu	I	2.5 Semestrul	II	2.6 Tipul de evaluare	E	2.7 Regimul disciplinei	Ob.

3. Timpul total estimat (ore pe semestru al activităților didactice)

3.1 Număr de ore pe săptămână	3	din care:3.2 curs	2	3.3 seminar/laborator/proiect	2
3.4 Total ore din planul de învățământ	42	din care:3.5 curs	28	3.6 seminar/laborator/proiect	14
Distribuția fondului de timp					
Studiul după manual, suport de curs, bibliografie și notițe					30
Documentare suplimentară în bibliotecă, pe platformele electronice de specialitate și pe teren					15
Pregătire seminarii/laboratoare, teme, referate, portofolii și eseuri					15
Tutoriat					10
Examinări					6
Alte activități.....					7
3.7 Total ore studiu individual	122				
3.8 Total ore pe semestru	150				
3.9 Numărul de credite	5				

4. Precondiții (acolo unde este cazul)

4.1 de curriculum	- parcursarea cursului „Spațiul pontic în geopolitica europeană (I)”; - cunoașterea principalelor momente ale istoriei secolelor al XVIII-lea –al XIX-lea
4.2 de competențe	Competențele profesionale și de comunicare de bază

5. Condiții (acolo unde este cazul)

5.1. de desfășurare a cursului	PC, internet, video proiector
5.2. de desfășurare a seminarului/laboratorului/proiectului	PC, conexiune internet, tablă interactivă

6. a) Rezultatele învățării

Cunoștințe	Cunoaștere aprofundată a evoluțiilor istorice, sociale, politice și culturale în Europa de Est și spațiul pontic. Conștientizare critică a cunoștințelor dintr-un domeniu și a cunoștințelor aflate la granița dintre diferite domenii: istorie, geopolitică, sociologie, filosofie.
Aptitudini	Abilitatea de aplicare și transfer a cunoștințelor dobândite pentru a înțelege în domeniile istoriei, sociologiei, filosofiei și politicii. Abilitatea de cercetare, având la bază reflecție critică și constructivă privind evoluții istorice, sociale, culturale, politice și geopolitice. Aptitudini avansate, ce presupun control și inovare, necesare pentru a rezolva probleme complexe și imprevizibile într-un domeniu de muncă sau de studiu specializat.
Responsabilitate și autonomie	Capacitatea de a: - opera cu concepte, sensuri și terminologii din alte cadre culturale și cronologice, - aprecia și valoriza pozitiv diferențelor culturale, - accepta și utiliza multiperspectivității și a interculturalității ca principii care stau la baza cercetării.

6. b) Competențe specifice acumulate

Competențe profesionale	• C2. Stabilirea faptelor istorice pe baza informațiilor din izvoare și din afara izvoarelor. • C5. Utilizarea conceptelor și a metodelor de bază ale cel puțin unei alte științe sociale sau umaniste, sau ale unei discipline de graniță între istorie și alte științe (sociologia, antropologia, istoria artei, economia, psihologie, filozofia etc.). • C6. Producerea punctuală a unor noi cunoștințe istorice pe baza cunoașterii aprofundate a unei epoci și/sau probleme istorice de complexitate medie.
Competențe transversale	• CT1. Gestionarea informațiilor specifice rezolvării sarcinilor complexe în context (receptarea, transmiterea, prelucrarea, stocarea informațiilor în documente de profil). • CT2. Aplicarea tehnicilor de muncă eficientă în echipă multidisciplinară corespunzătoare diverselor paliere ierarhice. • CT3. Autoevaluarea obiectivă a nevoii de formare profesională în scopul inserției și adaptabilității la cerințele pieței muncii.

7. Obiectivele disciplinei (reieșind din grila competențelor specifice acumulate)

7.1 Obiectivul general al disciplinei	• Cursul își propune să prezinte importanța regiunii pontice în cadrul sistemului internațional în perioada de după deschiderea Mării Negre și până la finalul Războiului Crimeii (dintre anii 1853 și 1856).
7.2 Obiectivele specifice	1. Cunoaștere, înțelegere, explicare și interpretare - să dezvolte cunoștințele privitoare la importanța spațiului pontic pentru istoria națională și europeană; - să analizeze condițiile, să identifice cauzele și să punteze principalele momente care au influențat importanța geopolitică a regiunii gurilor Dunării în epoca modernă; - să impulsioneze cercetarea fondurilor arhivistice privitoare la Dunăre și Marea Neagră să pună în valoare importanța regiunii pentru economia statelor riverane. 2. Instrumental-aplicative - proiectarea, realizarea și aprecierea critică a unor lucrări în care studenții să valorifice cunoștințele acumulate;

	- investigarea în biblioteci clasice și virtuale pentru documentarea și studiereabibliografiei specifice domeniului relațiilor internaționale; - utilizarea sistemului de notări științifice și clasificare bibliografică specificdomeniului; - utilizarea metodelor specifice cercetării istorice în prezentări scrise sau orale. 3. Atitudinale - manifestarea unor atitudini pozitive față de evenimente istorice importante dindomeniul cursului; - promovarea în mediul în care activează a unui sistem de valori culturale,morale și civice; - valorificare optimăși creativă a propriului potențial științific și intelectual în activități de cercetare a relațiilor internaționale în secolele al XVII-lea – al XIX-lea; - participarea la propria dezvoltare profesională.
--	---

8. Conținuturi

8.1 Curs	Metode de predare	Observații
1. Spațiul pontic în epoca modernă – geografie și geopolitică	Problematizarea, comparația, demonstrația,	4 (patru)ore
2. Mare închisă – mare deschisă. Chestiunea Strâmtorilor în istorie	Problematizarea, învățarea prin descoperire, dezbateră, brainstormingul	4 (patru)ore
3. Resursele economice ale regiunii pontice. Porturi, rutecomerciale, negustori	Problematizarea, comparația, demonstrația	4 (patru)ore
4. Marile puteri occidentale și bazinul pontic	Problematizarea, învățarea prin descoperire, dezbateră, brainstormingul	4 (patru)ore
5. Rivalitatea ruso-otomanăîn bazinul pontic	Problematizarea, comparația, brainstormingul	4 (patru)ore
6. Relevanța zonei gurilor Dunării în geopolitica Mării Negre	Problematizarea, comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire	4 (patru)ore
7. Războiul Crimeii (1853–1856) și sistemul Crimeea	Problematizarea, comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire,	4 (patru)ore

	dezbateră, brainstormingul	
Bibliografie: ANTIPA, Grigore, <i>Marea Neagră</i>, București, 1941. ARDELEANU, Constantin, <i>International Trade and Diplomacy at the Lower Danube: The Sulina Question and the Economic Premises of the Crimean War (1829–1853)</i>, Brăila, 2014. ARDELEANU, Constantin, <i>Nations, Nation-States, trade and Politics in the Black Sea</i>, în „Euxeinos”, vol. 14, 2014, pp. 3–7, https://gce.unisg.ch/fileadmin/user_upload/HSG_ROOT/Institut_GCE/Euxeinos/14/Euxeinos_14_2014.pdf. ARDELEANU, Constantin, <i>Steamboat Modernity: Travel, Transport, and Social Transformation on the Lower Danube, 1830–1860</i>, Central European University Press, 2024, https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/90126. ARDELEANU, Constantin, <i>The Discovery of the Black Sea by the Western World: The Opening of the Euxine to International Trade and Shipping (1774–1792)</i>, în Vainovski-Mihai, Irina (edit.), <i>New Europe College. Ștefan Odobleja Program Yearbook 2012–2013</i>, București, New Europe College, 2014, pp. 21–46. ARDELEANU Constantin, <i>The European Commission of the Danube, 1856–1948. An Experiment in International Administration</i>, Leiden/ Boston, 2020. ARDELEANU, Constantin, <i>The Opening and Development of the Black Sea for International Trade and Shipping (1774–1853)</i>, în „Euxeinos”, vol. 14, 2014, pp. 30–52, https://gce.unisg.ch/fileadmin/user_upload/HSG_ROOT/Institut_GCE/Euxeinos/14/Euxeinos_14_2014.pdf. ASCHERSON, Neal, <i>Marea Neagră: o călătorie printre culturi</i>, București, 1999. COCA COZMA, Teoharie, <i>Regimul juridic al strâmtorilor Mării Negre în perioada 1856–1923</i>, București, 1968. DAȘCOVICI, Nicolae, <i>Marea noastră sau Regimul strâmtorilor</i>, Iași, 1937. FLORESCU, G. G. <i>Navigația în Marea Neagră, prin strâmtori și pe Dunăre: contribuții la studiul dreptului riveranilor</i>, București, 1975. GOGEANU, Paul, <i>Strâmtorile Marii Negre de-a lungul istoriei</i>, București, 1966. HARLAFTIS, Gelina, <i>Black Sea Maritime and Economic History. The integration of the port-cities to the global economy</i>, în Gelina Harlaftis, Victoria Konstantinova, Igor Lyman, Anna Sydorenko, Eka Tchikoidze (eds.), <i>Between Grain and Oil from the Azov to the Caucasus: the Port-Cities of the Eastern Coast of the Black Sea, late 18th – early 20th Century</i>, Black Sea History Working Papers – vol. 3, Rethymnon, pp. 3–32. IONESCU, George V., <i>Regimul juridic al strâmtorilor Mării Negre: Bosfor și Dardanele</i>, București, 1964. ISMAIL, Nilghiun, <i>Relații economice anglo-otomane în Marea Neagră între 1774–1840</i>, Cluj-Napoca, 2011. KING, Charles, <i>Marea Neagră: o istorie</i>, Timișoara, 2005. MACARIE, Constantin, <i>Importanța gurilor Dunării și Marii Negre în viața poporului nostru</i>, București, 1942. MIROIU, Andrei; UNGUREANU, Sebastian Radu, <i>Manual de Relații Internaționale</i>, Iași, 2006. MOCANU, Nicolae, <i>Interferențe geopolitice și geoculturale în bazinul Mării Negre</i>, București, 2005. MOISUC, Viorica, <i>Istoria relațiilor internaționale – până la mijlocul secolului al XX-lea</i>, București, 2007. SIMION, P. Teodor, <i>Geopolitica Mării Negre și a spațiului pontic</i>, București, 2022.		
8.2 Seminar/laborator/proiect	Metode de predare	Observații
1.Spațiul pontic în epoca modernă – geografie și geopolitică	Problematizarea, comparația, demonstrația	2 (două) ore
2.Mare închisă – mare deschisă. Chestiunea Strâmtorilor în istorie	Ccomparația, demonstrația	2 (două) ore
3.Problema Orientală în secolele al XVII-lea și al XIX-lea	Problematizarea, comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire,	2 (două) ore

	dezbateră, brainstormingul	
4. Resursele economice ale regiunii pontice. Porturi, rute comerciale, negustori	Comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire, dezbateră	2 (două) ore
5. Marile puteri occidentale și bazinul pontic. Rivalitatea ruso-otomană în bazinul pontic	Problematizarea, comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire, dezbateră, brainstormingul	2 (două) ore
6. Relevanța zonei gurilor Dunării în geopolitica Mării Negre	Comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire, dezbateră	2 (două) ore
7. Războiul Crimeii și sistemul Crimeea	Problematizarea, comparația, demonstrația, învățarea prin descoperire, dezbateră, brainstormingul	2 (două) ore

Bibliografie:

ARDELEANU, Constantin, *International Trade and Diplomacy at the Lower Danube: The Sulina Question and the Economic Premises of the Crimean War (1829–1853)*, Brăila, 2014.

ARDELEANU, Constantin, *Nations, Nation-States, trade and Politics in the Black Sea*, în „Euxeinos”, vol. 14, 2014, pp. 3–7,

https://gce.unisg.ch/fileadmin/user_upload/HSG_ROOT/Institut_GCE/Euxeinos/14/Euxeinos_14_2014.pdf.

ARDELEANU, Constantin, *Steamboat Modernity: Travel, Transport, and Social Transformation on the Lower Danube, 1830–1860*, Central European University Press, 2024,

<https://library.oapen.org/handle/20.500.12657/90126>.

ARDELEANU, Constantin, *The Opening and Development of the Black Sea for International Trade and Shipping (1774–1853)*, în „Euxeinos”, vol. 14, 2014, pp. 30–52,

https://gce.unisg.ch/fileadmin/user_upload/HSG_ROOT/Institut_GCE/Euxeinos/14/Euxeinos_14_2014.pdf.

CIACHIR, Nicolae, *Istoria relațiilor internaționale de la Pacea Westfalică (1648) până în contemporaneitate (1947)*, Editura Oscar Print, București, 1998.

KING, Charles, *Marea Neagră: o istorie*, Timișoara, 2005.

SIMION, P. Teodor, *Geopolitica Mării Negre și a spațiului pontic*, București, 2022.

9. Coroborarea conținuturilor disciplinei cu așteptările reprezentanților comunității epistemice, asociațiilor profesionale și angajatori reprezentativi din domeniul aferent programului

- Disciplina va insista asupra formării de competențe caracteristice ocupațiilor posibile: referent relații externe, consilier afaceri europene, editorialist, comentator publicist, consilier instituții publice, consilier parlamentar, politolog, consilier organizație politică.

10. Evaluare

Tip activitate	10.1 Criterii de evaluare	10.2 Metode de evaluare	10.3 Pondere din nota finală
10.4 Curs	Notă la examenul final	Test scris, structurat pe baza bibliografiei	50%
10.5 Seminar/laborator/proiect	Prezentarea de lucrări de seminar	Referate pregătite și susținute în fața colegilor. Observație continuă din partea cadrului didactic	50%
	Participarea activă la dezbaterile de seminar		
10.6 Standard minim de performanță			
• Definirea și explicarea conceptelor cheie de geopoliticăși geoeconomie discutate la curs și seminar. • Explicarea momentelor importante din istoria evoluției spațiului pontic în secolele XVII–XIX			

Data completării
26.09.2025

Semnătura titularului de curs
Lector univ. dr. Cristian CONSTANTIN

Semnătura titularului de seminar
Lector univ. dr. Cristian CONSTANTIN

Data avizării în departament
29.09.2025

Semnătura directorului interimar de departament
Conf. univ. dr. Alexandra Monica TOMA

.....

Data aprobării în Consiliul Facultății¹

Semnătura decanului¹

¹ Numai pentru programele de studii din ramura Științe Inginerești

